

Ivănescu Dumitru

Data și locul nașterii: 17 octombrie 1939, Bârlad, jud. Vaslui

Locul de muncă și funcția: Institutul de Istorie „A. D. Xenopol“ din Iași al Academiei Române, cercetător științific I

Studii:

- absolvent al Liceului „Gh. Roșca Codreanu“ din Bârlad (1956)
- absolvent al Facultății de Istorie-Filosofie, secția de Istorie universală (1963) de la Universitatea „Al. I. Cuza“ din Iași
- doctor în științe umaniste al Universității „Al. I. Cuza“ din Iași, domeniul de specialitate – istorie, cu teza *Al. I. Cuza în conștiința posterității*, sub îndrumarea științifică a acad. Gh. Platon

Activitatea profesională:

- arhivist (1963), arhivist principal (1967), director adjunct (1969) și director la Arhivele Statului din Iași (1984); Cercetător științific (1988) și cercetător științific principal din 1990 (gradele III, II, I) la Institutul de Istorie „A. D. Xenopol“ al Academiei Române; Membru al sectorului de istorie modernă; Secretar al Consiliului științific (2000-2008); Profesor asociat al universităților „Al. I. Cuza“ și „M. Kogălniceanu din Iași“.

Distincții:

- membru în Colegiul și Consiliul de conducere al „Revistei Arhivelor“ (1969-1987), în Comisia pentru evaluarea documentelor din patrimoniul național (1981-1987), în Comisia științifică pentru probleme arhivistice (1981-1987), în Colegiul științific al „Anuarului Institutului de Istorie «A. D. Xenopol»“, în Comisia mixtă româno-rusă în problema tezaurului românesc aflat la Moscova, în Comisia de experți-evaluatori la Ministerul Educației și Cercetării (din 2002). Coordonator al colecțiilor *Acta et testimonia* (Fundația Academică „A. D. Xenopol“) și *Historia Magistrae Vitae* (împreună cu Dumitru

Vitcu, la Editura Junimea din Iași). Conducător de doctoranzi (din 2002) în domeniul istoriei moderne a românilor. Premiul „Mihail Kogălniceanu“ al Academiei Române (2003) pentru lucrarea *Alexandru Ioan Cuza în conștiința posterității*.

Direcții de cercetare: Preocupările științifice au avut în vedere arhivistica, istoria literară și istoria modernă a românilor. În acest ultim domeniu, aria tematică s-a îndreptat cu predilecție spre evoluția politică, economică, demografică și culturală a Principatelor Române și a României moderne în intervalul 1832-1918, lucrări de temeinică analiză fiind dedicate definirii personalității domnitorului Al. I. Cuza și a epocii sale. Cercetări recente au vizat istoria minorităților etnice și consecințele participării României la Marele Război.

Stagii de documente: În arhivele, bibliotecile și muzeele din Franța (1981, 1982), Republica Moldova (1990-1993), Israel (1993, 2004, 2005, 2006), Republica Cehă (2003).

Participarea la proiecte de cercetare (granturi), altele decât cele ale Institutului de Istorie „A. D. Xenopol“:

1. *Ponderea și rolul alogenilor în modernizarea societății românești, 1831-1918*, grant al Academiei Române, 2000-2001, contract 6135/2000, director de proiect.
2. *Stări de spirit și mentalități în timpul primului război mondial. Prizonierii români din Rusia*, grant CNCSIS, 2003-2004, contract 40119/2003, director de proiect.
3. *Patrimoniul național și modernizare în societatea românească: instituții, actori, strategii, secolele XIX-XX*, grant CNCSIS, 1472/2006-2008, director de proiect.
4. *Spațiul est-carpatic – zonă de convergență culturală din preistorie până în timpurile moderne*, proiect CERES, 3-83/2003-2005, director de proiect acad. Alexandru Zub.
5. *Modernizare și comunicare socială în România. Minoritarii de la Regulamentele Organice la Marea Unire*, grant ANSTI, 2000-

2002, contract 6135/2000, director de proiect prof. univ. dr. Dumitru Vitcu.

6. *Identitate națională și minorități etnice în spațiul est-carpatic (secolele XIX-XX)*, grant CNCSIS, contract 27660/2005, director de proiect dr. Mihai-Ștefan Ceașu, csl.
7. *Stat, societate, individ în epoca construcției naționale, secolele XIX-XX*, grant al Academiei Române, 2007-2008, director de proiect prof. univ. dr. Dumitru Vitcu.
8. *Dilemele conviețuirii în procesul modernizării societății românești. Identități multietnice și mutații demografice la est de Carpați în secolele XIX-XX*, grant CNCSIS, 2009-2011, director proiect dr. Cătălin Turliuc, csl.

În afara lucrărilor prezentate în *Listă*, o parte din rezultatele cercetărilor au fost făcute publice prin susținerea a peste 250 de comunicări științifice la manifestări naționale și internaționale, a 150 de emisiuni de radio și televiziune și publicarea, în reviste de cultură generală („Cronica“, „Convorbiri literare“, „Însemnări ieșene“, „Dacia literară“, „Luceafărul“, „Manuscriptum“, „România literară“, „Tribuna“, „Ramuri“, „Magazin istoric“, „Dialog“, „Ateneu“, „Pagini bucovinene“, „Tribuna României“, „Moldova“, „Curierul de Iași“, „Neamul Românesc“, „Opinia“ etc.) a peste 300 de articole.

LISTA DE LUCRĂRI

A. VOLUME PUBLICATE ÎN ȚARĂ

1. **Îndrumător în Arhivele Statului Iași, vol. IV, Colecțiile**, București, 1970, 311 p (în colaborare).
Ref.: Raoul Gûeze, în "Rassegna degli Archivi din Stato", an XXXI, nr. 2 (mai-august 1971), Roma, p. 585-586; Jean Cavaignac, în "Gazette des Archives", nr. 1/1972; Emilia Poștărița, în "Revista Arhivelor", nr. 2/1971.
2. **Epitropia generală a Casei Spitalelor "Sf.Spiridon din Iași", 1824-1948**, inventar arhivistic, București, 1971, XXVII + 387 p (coordonare și colaborare).
Ref.: Raoul Gûeze, în "Rassegna degli Archivi din Stato", an XXXI, nr. 2 (mai-august 1971), Roma, p. 586-587; Jean Cavaignac, în "Gazette des Archives"; Emilia Poștărița, în "Revista Arhivelor", nr. 2/1971.
3. **Alexandru Ioan Cuza. Acte și scrisori**, Editura "Junimea", Iași, 1973, XLVII + 458 p (în colaborare cu Virginia Isac).
Ref.: Gh. Platon, în A.I.I.A.I., XI, 1974; L. Boicu, în "Cronica", nr. 29/1973; Dan Berindei, în "Era socialistă", nr. 2/1974; Gh. Chiriță, în "Revista de istorie", nr. 6/1973; Al. Zub., în "Clopotul", nr. 3966/1973; Vasile Netea în "Tribuna", nr. 24/1973; Maria Huminic, în "Cercetări istorice", 1973; Virgil Dan, în "Săptămâna", 1973; „Historische Bücherkunde Südosteuropa”, Band II: Neuzeit, Teil 2: *Rumänien 1521-1918*, Bearbeiter von Manfred Stoy, R. Oldenburg Verlag München, 2002, p. 103-104.
4. **Documente**, Editura "Minerva", 1973, 490 p (în colaborare cu Gh. Ungureanu și Virginia Isac).
Ref.: Șerban Cioculescu, în "România literară", nr. 13, 15 și 21/1974, N.A. Ursu, în "Cronica", nr. 45/1974; Al. Dobrescu, în "Convorbiri literare"; Al. Zub, în A.I.I.A.I., 1974; „Historische Bücherkunde Südosteuropa”, Band II:

- Neuzeit, Teil 2: *Rumänien 1521-1918*, Bearbeiter von Manfred Stoy, R. Oldenburg Verlag München, 2002, p. 381.
5. **Documente din Arhive ieșene**, vol. II, Editura "Minerva", București, 1976, 352 p (în colaborare cu Gh. Ungureanu și Virginia Isac).
Ref.: Al. Dobrescu, în "Convorbiri literare", nr. 7/1976; Const. C. Angelescu, în "Cronica", nr. 31/1976; Șerban Cioculescu, în "România literară", nr. 26/1976; Valentin Silvestru, în "Cinema", an XIX, nr. 9 (165), septembrie 1976; „Historische Bücherkunde Südosteuropa”, Band II: Neuzeit, Teil 2: *Rumänien 1521-1918*, Bearbeiter von Manfred Stoy, R. Oldenburg Verlag München, 2002, p. 381
 6. **Eminescu în documente de familie**, de Gh. Ungureanu, Ediție, note, studiu introductiv de D. Ivănescu și Virginia Isac. Editura "Minerva", București, 1977, XXII + 478 p; ediția a II-a, Editura "Junimea", Iași, 2001, 570 p.
Ref.: C. Trandafir, în "Viața Românească", nr. 3/1978; Fl. Dimoftache, în "Ateneu", nr. 133/1978; Mircea Popa, în "Limbă și literatură", vol. IV/1979; Al. Dobrescu, în "Convorbiri literare", nr. 7/1978; Zaharia Sîngeorzan, în "Cronica", nr. 24/1978; Mircea Popa, în "Tribuna", nr. 5/1980; Horst Fassel, în "Neuer Weg", din 24 dec. 1977; Șt. Gorovei, în A.I.I.A.I., 1978; Dan Mănuță, în "Convorbiri literare", nr. 7/1978.
 7. **Arhivele Statului Iași**, monografie, București, 1981, 95 p.
Ref.: D. Agache, în A.I.I.A.I., vol. XIX, 1982; T. Mateescu, în "Revista arhivelor", 1982.
 8. **Al. Philippide. Tălmăciri din teatrul universal**, Editura "Minerva", București, 1982, 440p.
Ref.: A. Silvestri, în "Actualités Roumaines", 15 iul. 1983; Daniel Dimitriu, în "România liberă", nr. 1192, din 2 martie 1983; Ștefan Oprea, în "Cronica", nr. 10/1983; Zaharia Sîngeorzan, în "Cronica", nr. 46/1982.
 9. **Titulescu și strategia păcii**, Iași, Editura "Junimea", 1982, 502 p (în colaborare).
Ref.: I. Agrigoroaiei în A.I.I.A.I., vol. XIX, 1983; Gheorghe Platon, în AȘUI, seria Istorie, t. XXXII, 1986, p. 97.

10. **Universitatea Alexandru Ioan Cuza, vol. I. Rectoratul, 1860-1944**, București, 1985, 455p (în colaborare cu Rodica Anghel).
Ref.: I. Agrigoroaiei, în "Revista arhivelor", 1986; Gheorghe Platon, în „Analele Științifice ale Universității «Al. I. Cuza» Iași”, Istorie, Tom XXXII, 1986, p. 97.
11. **M. Sadoveanu. Preocupări de teatru**, Editura "Junimea", Iași, 1986, 280 p.
Ref.: Mihai Ungheanu, în "Luceafărul", 1986; Constantin Paiu, în "România literară", 1986.
12. **Românii în istoria universală**, vol. III₁, Iași, Editura Universității “Al. I. Cuza”, 1988, 1012 p (coordonare și colaborare).
13. **Documente din Arhive ieșene**, Vol. III, Editura "Minerva", București, 1988, 350 p.
Ref.: Z. Ornea, în "România literară", an XXII, nr. 21/25 mai 1989; Lucian Nastă, în A.I.I.A.I., vol. XXVI, 1989; Horst Fassel, în “Südost Forschungen”, Band 1L, München, 1990, p. 503-504; „Historische Bücherkunde Südosteuropa”, Band II: Neuzeit, Teil 2: *Rumänien 1521-1918*, Bearbeiter von Manfred Stoy, R. Oldenburg Verlag München, 2002, p. 381.
14. **Eminescu: sens, timp și devenire istorică**, Iași, 1988, Editura Universității “Al. I. Cuza”, 1110 p, vol. I (coordonare și colaborare).
Ref.: Emil Nicolae, în “Ateneu”, an XXVII, nr. 1 (242), ianuarie 1990; Adrian Marino, în “Tribuna”, Cluj-Napoca, XXXIII, 1989, nr. 23 (1694), 8 iunie; Mihai Ungheanu, în “Luceafărul”, nr. 23 (1413), 10 iunie 1989; “Magazin”, an XXXII, nr. 21 (1642), 27 mai 1989.
15. **Eminescu: sens, timp și devenire istorică**, Iași, 1989, Editura Universității “Al. I. Cuza”, 1110 p, vol. II (coordonare și colaborare).
16. **Alexandru Ioan Cuza în conștiința posterității**, Iași, 2001, Editura Junimea, 316 p.
Ref.: Al. Zub, în “Dacia literară”, nr. 1/2002; Liviu Brătescu, în AIIIX, Vol XXXIX-XL, 2002-2003, p. 749-752; Dan Berindei, în „Revue Roumaine d’Histoire”, Tome XLII, 2003, N°s 1-4, Janvier-Décembre, București, Editura Academiei Române, p. 305-306.

17. **Vârstele Unirii. De la conștiința etnică la unitatea națională**, Iași, Editura Dosoftei, 2001, 230 p (coordonare și colaborare).
Ref.: Gabriel-Eugen Benedek, în AIIIX, Tom XLI, 2004, p. 662.
18. **Modernizare și construcția națională. Rolul factorului alogen (1831-1918)**, Ed. Junimea, Iași, 2002, 330 p. (în colaborare).
Ref.: Gabriel-Eugen Benedek, în AIIIX, Tom XLI, 2004, p. 664; Alexandru Istrate, în SAHIR, vol. IX, 2004.
19. **Franța, model cultural și politic**, Ed. Junimea, Iași, 2003, 291 p. (coordonare și colaborare).
Ref.: Gabriel Leancă, în AIIIX, Tom XLII, 2005, p. 787.
20. **Mihai Costăchescu. Corespondență**, Ed. Junimea, Iași, 2003, 677 p. (coordonare și colaborare).
Ref.: Cătălina Chelcu, în AIIIX, XLII, 2005, p. 754.
21. **Documentul între biografie și operă**, Ed. Alfa, Iași, 2004, 184 p.
22. **De la revoluția pașoptistă la întregirea națională**, Ed. Junimea, Iași, 2004, 296 p.
Ref.: Bogdan Moșneagu, în AIIIX, XLII, 2005, p. 782.
23. **Unirea Principatelor. Momente, fapte, protagoniști**, (ed.) Ed. Junimea, Iași, 2005, 192 p. (coordonare și colaborare).
24. **Stări de spirit și mentalități în timpul Marelui Război**, Ed. Junimea, Iași, 2005, 276 p., (în colaborare)
25. **Istorie și societate în spațiul est-carpatic (secolele XIII-XX), Omagiu profesorului Alexandru Zub**, Ed. Junimea, Iași, 2005, 544 p. (coordonare și colaborare).
26. **La Roumanie et la Grande Guerre**, Ed. Junimea, Iași, 2005, 344 p. (coordonare și colaborare).
27. **Congresul de Pace de la Paris (1856). Prefaceri europene, implicații românești**, Ed. Junimea, Iași, 2006, 350 p. (în colab. cu Dumitru Vitcu)

B. PARTICIPĂRI LA VOLUME COLECTIVE ÎN STRĂINĂTATE

1. **Nicolae Iorga, istoric al românilor**, în vol. Nicolae Iorga. 120 de ani de la naștere, Bălți, 1992, pp. 62-78, sub îngrijirea lui P. Marșalcovski și P. Roman.
2. **Unirea Principatelor Române**, în vol. Probleme actuale ale istoriei naționale și universale, Chișinău, Ed. Universității, 1992, p. 221-236.
3. **Evreii din Principatele Române în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866)**; la vol. II din Istoria evreilor din România, sub îngrijirea lui Rafael Vago, Carol Iancu și Liviu Rotman, Ierusalim, 2005.
4. **Cronică de război. Anul 1877 în paginile Curierului de Iași**, în vol. Romania A Crossroads of Europe, The Center for Romanian Studies, Iași, Oxford, Palm-Beach, Portland, 2002, p. 69-94.
5. **Die Emanzipation einer Minderheit. Die Geschichte der rumänischen Juden vom Ende des 19. Bis zum Anfang des 20. Jahrhunderts**, în vol. Südosteuropa im 20. Jahrhundert. Ethnistrukturen, Identitäten, Konflikte, Iași/Konstanz, 2004, p. 71-84
6. **Die Emigration der jüdischen Bevölkerung aus Rumänien um die Wende zum 20.Jahrhundert**, in Flavius Solomon, Krista Zach und Cornelius R. Zach, Migration im südöstlichen Mitteleuropa. Auswanderung, Flucht, Deportation, Exil im 20.Jahrhundert, München, IKGS Verlag, 2005, p. 169-176.
7. **Zeugnisse über die deutsche Achtundvierzigerrevolution in Briefen und Erinnerungen eines Rumänen**, în Krista și Cornelius Zach, Deutsche und Rumänen in der Erinnerungsliteratur. Memorialistk..., München, IKGS Verlag, 2005, p. 33-48
8. **Cooperation in the after match of the Paris peace conference. Victor Cadere and his mission in Siberia**, in Oldrich Tuma and Jiri Jindra (ed.), Czechoslovakia and Romania in the Versailles System, Prague, 2006, p. 52-63

C. PARTICIPĂRI LA VOLUME COLECTIVE ÎN ȚARĂ

1. **Nicolae Iorga, cercetător și prețuitor al arhivelor**, în vol. Nicolae Iorga. Omul și opera, Ed. "Junimea", Iași, 1971, pp. 161-178.
2. **Teodor Codrescu**, în vol. Figuri de arhiviști, București, 1971, pp. 68-85.
3. **Contribuții la biografia lui Alexandru Ioan Cuza înainte de domnie**, în vol. Cuza Vodă. În memoriam, Ed. "Junimea", Iași, 1973, pp. 51-68.
4. **Valoarea documentului în opera lui A.D.Xenopol**, în vol. Sub semnul lui Clio. Omagiu Acad. Ștefan Pascu, Cluj, 1974, pp. 557-565.
5. **Cărturari moldoveni în opera lui Ștefan Meteș**, în vol. Ștefan Meteș la 85 de ani, Cluj, 1979, pp. 93-99.
6. **Ecourile războiului pentru independență în documentele și presa din Iași**, în vol. Centenarul independenței, editat de D.G.A.S. București, 1977, pp. 85-98.
7. **Documente interne și externe privind victoriile obținute de armata română la Mărăști, Mărășești și Oituz**, în vol. Mărăști, Mărășești, Oituz, Bacău, 1979, pp. 40-52.
8. **Constantin Turcu și părintele său spiritual**, în vol. G.T. Kirileanu sau viața ca o carte, Editura "Eminescu", București, 1985, pp. 222-241.
9. **Diplomatul francez Adolph d'Avril despre Unirea Principatelor Române și A.I. Cuza**, în vol. Românii în istoria universală, vol. III₃, Iași, 1988, pp. 197-228.
10. **Diplomați străini despre Alexandru Ioan Cuza și Unirea Principatelor**, în Românii în istoria universală, vol. III, p I-a, Iași, 1988, pp. 215-243.
11. **Mihai Eminescu, în documente de familie**, în Românii în istoria universală, vol. III₄, Iași, 1988, pp. 1017-1045.
12. **Mihai Eminescu. Restituiri**, în Românii în istoria universală, vol. IV, p. II-a, 1990, pp. 323-331.
13. **Gheorghe Asachi**, în Primul simpozion de creativitate și progres tehnic în căi de comunicații, Iași, 1989, p. 109-114.
14. **Victor Slăvescu și istoria domniei lui A.I. Cuza**, în vol. Victor Slăvescu, 1891-1977, București, Ed. Academiei, 1993, pp. 59-64.

15. **Contacte româno-americane în anii domniei lui Alexandru Ioan Cuza**, în vol. Relații româno-americane în timpurile moderne, Iași, Editura Universității “Al. I. Cuza”, 1993, pp. 93-102.
16. **Manifestări ale independenței în primii ani după desăvârșirea Unirii Principatelor Române**, în vol. Istoria ca lectură a lumii, Iași, 1994, pp. 225-238.
17. **Preliminariile diplomatice ale loviturii de stat din 2/14 mai 1864**, în vol. Itinerarii istoriografice, Iași, 1996, pp. 155-167.
18. **Ultimii ani ai domniei lui Alexandru Ioan Cuza în rapoartele diplomatice franceze**, în vol. Național și social în istoria românilor, 1996-1997, vol. dedicat Acad. prof. dr. Gh. Platon, Iași, Editura Universității “Al. I. Cuza”, 1998, pp. 269-281.
19. **Unirea Principatelor Române și poziția Marilor Puteri**, în vol. Istoria și teoria relațiilor internaționale, Iași, 2000, Ed. Cantes, p. 190-200.
20. **Din istoricul presei ieșene**, în vol. Istoria – o meditație asupra trecutului, Iași, Editura Universității “Al. I. Cuza”, 2001, p. 321-341.
21. **Informații inedite din presa germană despre revoluția de la 1848 din Moldova**, în vol. Punți în istorie, Iași, Editura “Cantes”, 2001, p. 9-14.
22. **Răscoala din 1907 în documente inedite**, în vol. Istorie și conștiință, Iași, Editura Universității “Al. I. Cuza”, 2000-2001, p. 113-123.
23. **Unirea Principatelor Române, Rusia și problema Basarabiei**, în vol. Basarabia. Dilemele identității, Iași, 2001, Editura Dosoftei, p. 147-154.
24. **De ce a fost ales Al. I. Cuza domnitor al Principatelor Unite?**, în vol. Vârstele Unirii, Ed. Fundației Academice “A. D. Xenopol”, Iași, 2001, p. 85-92.
25. **Mihai Costăchescu în corespondență cu G.T. Kirileanu și Radu Rosetti**, în vol. In honorem. Ioan Caproșu, Iași, Ed. Polirom, 2002, p. 466-475.
26. **Romanian-Polish Relationships during Al. I. Cuza’s Reign, 1859-1866**, în Veniamin Ciobanu, Romanian and Polish peoples in east-central Europe (17th-20th centuries), Ed. Junimea, Iași, 2003, p. 77-98.
27. **G.T. Kirileanu. Note epistolare**, în vol. Identitate națională și spirit european. Acad. Dan Berindei la 80 de ani, Ed. Enciclopedică, București, 2003, p. 667-675.

28. **Domnia lui Al. I. Cuza și modelul instituțional francez**, în vol. Franta, model cultural și politic, ed. Alexandru Zub și Dumitru Ivănescu, Iași, Ed. Junimea, 2003, p. 63-74.
29. **French-Russian relations in concern with the Romanian Principalities, 1853-1866**, în vol. East-Central Europe and the Great Powers Politics (19th-20th Centuries), Edited by Veniamin Ciobanu, Editura Junimea, Iași, 2004, p. 93-125
30. **Principatele Române în raporturile franco-ruse, 1853-1861**, în vol. *Unirea Principatelor...*, Ed. Junimea, Iași, 2005, p. 73-84.
31. **Principatele Române în raporturile franco-ruse, 1861-1866**, în vol. *Istorie și societate în spațiul est-carpatic...*, Ed. Junimea, Iași, 2005, p. 281-302.
32. **Constitution of modern Romanian state in European context**, în vol. Al. Zub, Flavius Solomon (ed.), Ethnic Contacts and Cultural Exchanges North and West of the Black Sea from the Middle Ages to the Present, Iași, Ed. Trinitas, 2005.
33. **Etat d'esprit et action antibolchevique. Le 2eme corps de volontaires d'Ardeal, Banat et Bucovine Russie**, în La Roumanie et La Grande Guerre, Ed. Junimea, Iași, 2005, p. 251-271
34. **Constantin C. Angelescu, decan al Facultății de drept din Iași**, în vol. Constantin C. Angelescu. Centenar 2005. Simpozion comemorativ (ed. Genoveva Vrabie, Dumitru Vitcu), Iași, Institutul European, 2006, p. 117-122.
35. **Mihai Costăchescu. Corespondența privitoare la domnia lui Ștefan cel Mare**, în vol. Al. Zub, Venera Achim, Nagy Pienaru (ed.), Națiunea română. Idealuri și realități. Acad. Cornelia Bodea la 90 de ani, București, Ed. Academiei, p. 103-108.
36. *Titu Maiorescu și Universitatea din Iași*, in vol. Gh. Iacob, *Universitatea din Iași. De la modelul francez la modelul Bolognia*, Iași, Ed. Univ. „Al. I. Cuza“, 2007, p. 377-386.
37. **George Călinescu în arhivele Universității ieșene**, în vol. Florea Ioncioaia, Personalul universitar în România: nașterea și afirmarea unei elite meritocratice, Universitatea din Iași, 1860-1950, Ed. Univ. „Al. I. Cuza“, Iași, 2006

38. *Contribuții privind activitatea revistei „Însemnări ieșene”, in vol. Națiune și europenitate. Studii istorice. In honorem magistri Camilli Mureșanu* (ed. Nicolae Edroiu, Suzana Andea, Șerban Turcuș), Ed. Academiei Române, București, 2007, p. 405-414

D. STUDII PUBLICATE ÎN STRĂINĂTATE

1. **Arhivele Statului Iași**, în "Volk und Kultur", an. XXIV, nr. 2/1982, pp. 46-48.
2. **Nicolae Iorga**, în "Revista de istorie a Moldovei", an. II, nr. 1 (5), Chișinău, 1990, pp. 16-28.
3. **Marea Unire**, în "Cuget", Chișinău, nr. 2/1991, pp. 29-34.
4. **The Jewish Population of Iassy 1755-1860**, S.A.H.I.R., Tel Aviv University, 1996, pp. 45-64.

E. STUDII ȘI ARTICOLE PUBLICATE ÎN ȚARĂ

1. **Un document inedit de la Alecu Russo**, în "Revista Arhivelor", nr. 2/1965.
2. **Teodor Codrescu, prețuitor al arhivelor**, în "Revista Arhivelor", nr. 1/1966, pp. 213-227.
3. **Nicolae Iorga**, în "Revista Arhivelor", nr. 2/1968, pp. 271-287.
4. **Sesiunea științifică de la Arhivele Statului Iași, 100 de ani de la moartea lui Gh. Asachi**, în "Revista Arhivelor", nr. 2/1969.
5. **Nicolae Iorga, documente**, (în colaborare), în "Revista Arhivelor", nr. 3/1971, pp. 125-140.
6. **Glosar de expresii și cuvinte ieșite din uz**, în "Revista Arhivelor", nr. 1/1971, în colaborare cu Gh. Ungureanu, Virginia Isac și Gh. Balica, pp. 230-245.
7. **Date noi privind viața și activitatea lui Alexandru Ioan Cuza până la alegerea ca domnitor al Principatelor Unite**, în colaborare cu Virginia Isac, în "Revista Arhivelor", nr. 4/1971, pp. 525-539.

8. **Din activitatea sindicatelor muncitorești din Iași în perioada 1922-1929**, în "Cercetări istorice", vol. II, 1971, pp. 295-307.
9. **O scrisoare de la George Barițiu**, în "Revista Arhivelor", nr. 2/1971.
10. **Pagini din trecutul muzeografiei ieșene**, în "Cercetări istorice", vol. III, 1972, pp. 19-31.
11. **Date noi despre Alexandru Ioan Cuza înainte de domnie**, în "Danubius", vol. VI-VII, 1972-1973, pp. 113-127.
12. **Alexandru Ioan Cuza în timpul revoluției de la 1848**, în "Revista Arhivelor", supliment, 1973, pp. 46-53.
13. **Gheorghe Ungureanu**, în "Revista Arhivelor", nr. 1/1976, pp. 83-95.
14. **Achiziții de documente la Arhivele Statului Iași**, în "Revista Arhivelor", nr. 3/1976, pp. 309-319.
15. **1877. Mărturii contemporane**, în "Cercetări istorice", vol. VII, 1976, pp. 267-279.
16. **Valorificarea documentelor moldovenești aflate în Arhivele Statului**, în "Revista Arhivelor", nr. 3/1977, pp. 306-317.
17. **Gh. Ghibănescu. Culegător și editor de documente**, în "Mitropolia Moldovei și Sucevei", an LIII, nr. 9-10/1977, pp. 611-616.
18. **Documente despre 1877**, în "Cercetări istorice", vol. VIII, 1977, pp. 503-509.
19. **Prefecții din Moldova și marea răscoală**, în "Almanah Tribuna", 1977, p. 33-38.
20. **1877 în documente**, în "Cercetări agronomice", nr. 2/1977.
21. **Știri externe despre revoluția de la 1848**, în A.I.I.A.I., vol. XX, 1978, pp. 353-360 (în colaborare cu Horst Fassel).
22. **Noul local al Arhivelor Statului Iași**, în "Revista Arhivelor", nr. 3/1978.
23. **Shakespeare. Neguțătorul din Veneția, în versiunea lui Al. Philippide**, în "Manuscriptum", nr. 3/1979, pp. 81-88.
24. **Îmbogățirea Fondului Arhivistic Național la Arhivele Statului Iași**, în "Revista Arhivelor", nr. 4/1979, pp. 412-419.
25. **Amintiri din primul război mondial. Documente inedite**, în "Almanah Convorbiri literare", 1979, p. 112-114.

26. **Alexandru Ioan Cuza (1820-1873)**, în "Almanah Tribuna", 1979, p. 64-67.
27. **Scrisori inedite de la preotul revoluționar Radu Șapcă**, în "Mitropolia Moldovei și Sucevei", an LV, nr. 9-12/1979, pp. 746-750.
28. **Liviu Rebreanu, traducător din limba maghiară**, în "Manuscriptum", nr. 2/1980, pp. 151-163.
29. **Corbii de Henry Becq. Fragmente dramatice în tălmăcire sadoveniană**, în "Manuscriptum", nr. 3/1980, pp. 117-123.
30. **Dosarul Maiorescu**, în "Almanah Convorbiri literare", 1981, pp. 44-48.
31. **Dramaturgia prozatorului M. Sadoveanu**, în "Manuscriptum", nr. 4/1980, pp. 49-80.
32. **M. Sadoveanu, director la Teatrul Național din Iași**, în "Manuscriptum", nr. 4/1980, pp. 115-127.
33. **Contribuții la biografia lui N.I. Apostolescu**, în "Revista de istorie și teorie literară", tom. 29, nr. 4/1980, pp. 631-638.
34. **Scrisori de la George Topârceanu**, în "Almanahul Convorbiri literare", 1980, p. 60-61.
35. **Unirea. Un rezultat definitiv**, în "Magazin istoric", an. XV, nr. 2(167)/1981.
36. **Amintirile lui Petru Poni, partea I, II și III**, în "Magazin istoric", nr. 8-10/1981.
37. **N. Iorga și orașul Iași**, în "Almanah Convorbiri literare", 1981, p. 23-28.
38. **Decretul 472/1978 privind Fondul Arhivistic Național în dezbaterea jurisconsultilor ieșeni**, în "Revista Arhivelor", nr. 1/1982, pp. 81-96.
39. **Cercetări în arhivele Franței**, în "Revista Arhivelor", nr. 4/1982, pp. 423-428.
40. **Vasile Pârvan. Documente**, în "Almanah Convorbiri literare", 1982, p. 91-93.
41. **Revoluția germană de la 1848 în corespondența unui român**, în "Revista Arhivelor", nr. 2/1983, pp. 159-165 (În colaborare cu Horst Fassel).
42. **Documente privind românii în primul război mondial**, în "Almanah Convorbiri literare", 1983, p. 18-20.
43. **Prin Arhivele și bibliotecile Franței**, în "Almanah Convorbiri literare", 1983, p. 77-81.

44. **Diplomați străini despre Alexandru Ioan Cuza și Unirea Principatelor**, în "Revista Arhivelor", nr. 4/1981, pp. 1-14.
45. **G. Topârceanu și cinematograful în relief**, în "Almanah "Convorbiri literare", 1984, p. 196-197.
46. **Arhivele Statului Iași în întâmpinarea Congresului al XIII-lea**, în "Revista Arhivelor", nr. 4/1984, p. 363-364.
47. **150 de ani de la înființarea Academiei Mihăilene din Iași**, în "Revista Arhivelor", nr. 2/1985, pp. 158-168.
48. **Scrisori de la Otilia Cazimir**, în "Almanah Convorbiri literare", 1985, p. 53-56.
49. **A.D. Xenopol la Sorbona**, în "Magazin istoric", an. XX, nr. 7/1986, pp. 36-39.
50. **G.M. Zamfirescu la Teatrul Național din Iași**, în "Almanah Convorbiri literare", 1986, p. 170-174.
51. **Eugen Lovinescu la Iași**, în "Almanah Convorbiri literare", 1986, p. 53-54.
52. **Academia Mihăileană Iași**, în "Almanah Convorbiri literare", 1986, p. 21-23.
53. **Acesta a fost începutul; răscoala țăranilor din 1907**, în "Magazin istoric", nr. 2/1987, pp. 6-10.
54. **Presa străină și războiul de independență**, în "Almanah Convorbiri literare", 1987, p. 28-29.
55. **Pagini de eroism la Mărăști, Mărășești și Oituz**, în "Almanah Convorbiri literare", 1987, p. 30-31.
56. **Românii pe baricadele revoluției germane de la 1848**, în "Almanah Convorbiri literare", 1987, p. 32-33.
57. **Marea răscoală**, în "Almanah Convorbiri literare", 1987, p. 34-36.
58. **Contribuții privind activitatea inginerilor hotarnici din școala lui Gh. Asachi**, în A.I.I.A.I., vol. XXV, 1988, pp. 507-513.
59. **Românii pe baricadele revoluției germane de la 1848**, în "Magazin istoric", pp. 10-12, nr. 7/1988.
60. **Unirea în documente ieșene**, în A.I.I.A.I., vol. XXV₂, Iași, 1988, pp. 251-262.
61. **Marea Unire**, în M.M.S., nr. 6/1988, pp. 4-15.
62. **Unirea în documente ieșene**, în "Almanah Convorbiri literare", 1988, p. 36-37.

63. **Eminescu în documente de familie**, în "Convorbiri literare", nr. 3,4,5, și 7/1989.
64. **Informații din arhivele franceze despre Unirea Principatelor**, în A.I.I.A.I., vol. XXVI₁, 1989, pp. 87-94.
65. **Unirea Principatelor Române**, în M.M.S., an LXV, nr. 1/1989, pp. 6-17.
66. **Ion Creangă și posteritatea**, în "Almanah Convorbiri literare", 1989, p. 33-35.
67. **Unirea în conștiința europeană**, în "Almanah Convorbiri literare", 1989, p. 97-98.
68. **Traian Bratu – Credință profundă pentru țara aceasta și viitorul ei**, în "Magazin istoric", nr. 9/1990, pp. 33-36.
69. **Centenar Ștefan Procopiu**, în "Moldova", nr. 1, 2, 3 și 4/1990.
70. **Nicolae Iorga, istoric al românilor**, în M.M.S., an LXVI, nr. 5-6/1990, pp. 134-145.
71. **Vasile Alecsandri, diplomatul**, în M.M.S., an LXVI, nr. 4/1990, p. 103-120.
72. **Mărturii documentare de la Vasile Alecsandri**, în "Almanah Convorbiri literare", 1990, p. 34-36.
73. **Scrisori către Titu Maiorescu**, în "Almanah Convorbiri literare", 1990, p. 40-41.
74. **Unirea Principatelor Române oglindită în memoriile vicontelui Saint Vallier**, în "Magazin istoric", nr. 1/1992, pp. 8-10.
75. **Alexandru Ioan Cuza în timpul revoluției de la 1848**, în "Arhivele Olteniei", Ed. Academiei, 1992, pp. 76-86.
76. **Documente franceze despre desăvârșirea Unirii Principatelor Române (1860-1861)**, în colaborare cu Virginia Isac, p I-a, în A.I.I.A.I., vol. XXIX, 1992, pp. 363-384, p II-a, în A.I.I.A.I., vol. XXX, 1993, pp. 461-482.
77. **M. Kogălniceanu, unul din fondatorii României moderne**, în "Glasul pământului", 1992, pp. 47-57.
78. **Documentele Mitropoliei Moldovei**, în "Teologie și viață", an III, (LXIX), nr. 8-10/1993, pp. 111-121.
79. **Situația politică a Principatelor Române înaintea desăvârșirii Unirii, oglindită într-un memoriu inedit francez**, în A.I.I.A.I., vol. XXXI, 1994, pp. 465-478.

80. **Informații privind istoria cercetărilor genealogice românești în corespondența lui M. Costăchescu**, în "Arhiva genealogică", an I (VI), 1994, nr. 3-4, pp. 193-216.
81. **Sever Zotta în corespondență cu Gh. Ungureanu**, în "Arhiva genealogică", an II (VII), 1995, nr. 1-2, pp. 209-216.
82. **Populația evreiască a orașului Iași în perioada 1755-1860**, în "Studia et acta historiae indaeorum romaniae", vol. I, București, 1996, pp. 28-50.
83. **Populația evreiască din orașele și târgurile Moldovei între 1774-1832**, în "Studia et acta historiae indaeorum romaniae", vol. II, București, 1997, pp. 59-68.
84. **Constituirea statului român modern în context european**, în A.I.I.X., tom XXXIV, 1997, pp. 61-94.
85. **A.D.Xenopol în documentele arhivelor ieșene**, în A.I.I.X., tom XXXV, 1998, pp. 169-196.
86. **Andrei Oțetea, director la Teatrul Național din Iași**, în A.I.I.X., tom XXXVI, 1999, pp. 37-44.
87. **Populația evreiască din orașele și târgurile Moldovei, 1832-1859**, în SAHIR, vol. V/2000, p. 116-127.
88. **Evrei și români la mijlocul secolului trecut**, în Xenopoliana, nr. 3-4/2000, p. 84-104.
89. **Contribuții privind evreii din Principatele Române în timpul domniei lui Al. I. Cuza (1859-1866)**, în SAHIR, vol. VI/2001, p. 173-187.
90. **Alexandru Ioan Cuza în conștiința posterității**, în AIIIX, vol. XXXVII/2000, 19-36.
91. **Activitatea științifică a Institutului de Istorie "A. D. Xenopol" în anul 2000**, în AIIIX, vol. XXXVII/2000.
92. **Victor Cădere and his mission in Siberia (1920-1921)**, în R.R.d'H
93. **G.T. Kirileanu. Note epistolare**, în vol. Acad. Dan Berindei, Ed. Academiei, București, 2003.
94. *Victor Cădere și misiunea sa în Siberia*, în „Analele științifice ale Universității «Al. I. Cuza», secția Istorie“, tom XLVIII-XLIX, 2002-2003, p. 133-149.

95. *Contribuții privind activitatea Comitetului revoluționar de la Cernăuți*, în AIIAX, XXXIX-XL, 2002-2003, p. 343-350.
96. *Constituirea statului național român în opera istoricului Dan Berindei*, în AIIAX, XXXIX-XL, 2002-2003, p. 11-14.
97. *Activitatea științifică a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” în anul 2002*, în AIIAX, XXXIX-XL, 2002-2003, p. 781-785.
98. *Emanciparea unei minorități. Evreii din România la finele secolului XIX-începutul secolului XX*, în SAHIR, vol. VIII, București, 2003, p. 60-74.
99. *Gh. Platon și epoca Unirii*, AIIIX, XXXVIII/2001, p. 13-16.
100. *Ilie Bărbulescu. Note epistolare*, AIIIX, XXXVIII/2001, p. 99-108.
101. *Activitatea științifică a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” în anul 2001*, în AIIIX, XXXVIII/2001, p. 323-329.
102. *Alegerea lui Al. I. Cuza: întâmplare sau premeditare?*, în „Academica”, nr. 22 (159), ian. 2004, an XIV, p. 26-29
103. *Victor Cădere and his mission in Siberia (1920-1921)*, în RRdH, tom XL-XLI, 2001-2002, p. 287-300
104. *Relații româno-polone în timpul lui Al. I. Cuza, 1859-1866*, în AIIIX, XLI, 2004, p. 279-294
105. *Alexandru Zub la 70 de ani. Un om, o operă o instituție*, în „Dacia literară”, an XV, nr. 56 (5/2004), p. 2-5
106. *The Union of the Romanian Principalities, Rusia and the problem of Bassarabia*, in RRd’H, 2004, tom XLIII.
107. *Gh. Ghibănescu, note epistolare*, în AIIIX, vol. XLII, 2005, p. 699-722.
108. *Activitatea științifică a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” în 2004*, în AIIIX, tom XLII, 2005, p. 847-856.
109. *Activitatea științifică a Institutului în 2005*, în AIIIX, 2006.
110. *Gheorghe Platon, așa cum l-am cunoscut*, în AIIIX, 2006.
111. *Mihail Kogălniceanu în documente publice și private*, în AIIIX, 2006.
112. *Mihai Costăchescu în corespondență cu Aron Waissman*, în SAHIR, nr. 10/2006
113. *Gh. Platon in memoriam*, în *Academica*, ian. 2006.
114. *Surse documentare franceze despre unirea Principatelor Române*, în „Zargidava”, VI, 2007, p. 67-72

115. *Al. I. Cuza pendant la révolution de 1848*, in *RRH*, tom XLIV, 2005, 1-4, p. 151-165
116. *Mihai Costăchescu și Aron Waissman în corespondență*, in *SAHIR*, X, 2007, p. 62-86.
117. *Titu Maiorescu și Universitatea din Iași*, in vol. Gh. Iacob, *Universitatea din Iași. De la modelul francez la modelul Bolognia*, Iași, Ed. Univ. „Al. I. Cuza“, 2007, p. 377-386.
118. *Activitatea științifică a Institutului „A. D. Xenopol“ în 2005*, in *AIIX*, 2006-2007, XLIII-XLIV, p. 771-780.
119. *Activitatea științifică a Institutului „A. D. Xenopol“ în 2006*, in *AIIX*, 2006-2007, XLIII-XLIV, p. 781-790
120. *Mihai Kogălniceanu în documente publice și private*, in *AIIX*, 2006-2007, XLIII-XLIV, p. 683-690.
121. *Profesorul Gh. Platon, așa cum l-am cunoscut*, in *AIIX*, 2006-2007, XLIII-XLIV, p. 816-817
122. *Prefață* la vol. Alexandrina Ioniță, *Cartea franceză în Moldova până la 1859*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2007, p. 9-12
123. *Consulul francez Adolph d'Avril despre domnia lui Alexandru Ioan Cuza*, în „Zargidava“, 2008, p. 46-55
124. *Al. I. Cuza. Anii tinereții*, în vol. Oltea Rășcanu-Gramaticu, *Posteritatea lui Alexandru Ioan Cuza*, Ed. Sfera, Bârlad, 2008, p. 22-39
125. *Memoriile lui Petru Poni*, în *AIIX*, XLV, 2008, p. 409-420